

Послеписник

Календарното време върху "Мост"-а на поетическото безвремие

Сп. "Мост", "първото и единствено списание у нас за поезия и изобразително изкуство" (рекламата му), излъчи първия и единствен у нас годишен календар, илюстриран с поместените в двата досега излезли броя графики и допълнен с външно залепена притурка от 59 стихотворения. Графично те не са отделени от календара - всяка

седмица започва и си отива с едно стихотворение. Стихотворната страница се откъсва заедно с отминалата седмица, лист по лист, за да може след като се търкулне и лето 1999, да се повърже едно джобно антологично поетическо издание.

И тъй, една седмица се среща с едно стихотворение, но седмицата отминава, а поезията оста-

ва и затуй в края на седмицата листът се разрязва и вече ненужните календарни цифри се изхвърлят - остава само Тя. През следващата седмица започва съобразяването с новите "днес", а поезията се събира точно като отломъци от човешките битки с времето; човешкият ни капитал по Пътя.

Годишният календар накъсва човешкото време на време-месеци, време-седмици, време-дни = една година. Всеки ден изтръпнало поглеждаме календара, за да осъществим време-правенето: "Кой ден сме днес?", "Какво имам да правя днес?" Поетическият календар пита: "Кой ден

На страница 4

ПОСЛЕПИСНИК

Календарното време върху "Мост"-а на поетическото безвремие

От страница 1

СЪМ днес?" "Докъде стигна Слово то след Началото?". Календарът казва: "Ден година храни"; поезията - "Едно стихотворение душата храни".

Тъй се наслоява външното императивно "днес" върху вътрешното императивно днес: "има Днес!" (Г. Милев) не е същото като "Кой ден сме днес?"; или пък "Няма вече ни вчера - ни днес" (Ас. Разцветников) не е равно на отринаващите вчера и днес. Обратната страна на календарното време е поетическото безвремие (като обратната страна на лунната), а понякога и обратното линейно време: "Дните ми текат назад." (Цв. Марангозов). Но може и да е вън от линейното време: "вън от времето, вън от света" (Бл. Димитро-

ва); умрялото линейно време: "Часовникът е вече мълкнал/ и в неговия черковчег/ лежат умрели часовете..."; времето, по което живите към мъртвите прехождат; "Вече си ТАМ/, а още си ТУКА" (К.Павлов). Календарът размерва - поезията съзмерва; календарът насича времето - поезията го счепва, счепва, тъче "вечността". Календарът е ден; поезията - нощ, или пък може да се каже: поезията е лунното лице на календара, което изгрява "преди полунощ или малко след полунощ" (Ив. Пейчев).

Пълнолунието е доминиращото време в антологията: "... месеца огромен,/ той спомня туй, което вчера имах,/ и туй, което днес е кървав спомен." (Н. Фурнаджиев). Дали затова тя започва с жена? За първи път жена

оглавява един "разказ" на българската поезия. Обратно на академичните редове, след Багряна следват Гео Милев и Разцветников, но тук ще оставим "да спят под камък" феминистките мълкования по този въпрос.

Пенка Ватова се е опитала не просто да изяви присъстващите съвременни български поети, колкото да обърне корените на съвременната поезия. Въпреки че поемте са подредени последователно, от 20-те години до днес, по годините на раждане, сякаш първичният ред е бил обратен: обхващане на днешната поезия и търсене докъдето се връща назад на днешното поетическо мислене. Така се защитава границата на 20-те поетически години на ХХ век като граница на съвремен-

ната менталност. Тогава съставителката е обърнала пясъчния часовник и календарно е потекъл нейният (с)бор на съвременната поезия. Ако е вярно, че ден с ден не си прилича, нито година с година, не е така при поезията. Автор с автора не си прилича, но защо чуждите текстове, като се подредят един след друг, толкова много се заприказват по своему, и имат да си кажат повече, отколкото биха искали да си кажат самите автори? Отново метафизично-родното ли избуява в поетическите им гласове? Но докъде допират неговите граници?

СВЕТЛАНА СТОЙЧЕВА

Художествен проект: Буйн Филчев. Литературен проект: Пенка Ватова. Издава: сп. „Мост“.